

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra DEN DANSKE SAG

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 43.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig10val-shoot-idm139947088394304/facsimile.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Den Danske Sag

kobling med Hoisten-Gottorp og enhver Heelstats-Plan, hveri det er klart, at Danmarks Riges, Danskens og Danskhedens Ære, Frihed og Selvstændighed, lidt før eller lidt senere, maatte gaae saa aldeles tilgrunde, at der end ikke mere kunde være Tale om et Danmarks Rige, et Dansk Folk og deres Historie, Jægere end til den Dag, da Danmarks Rige og det Danske Folk opgav folkelig og historisk talt, sig selv og gjorde en Ulykke paa sig selv, tog sig selv af Dage.

Dertil svarer jeg, at »Rimelighed« er en »Regning«, hvori det altid kommer an paa, hvad man regner efter, og hvordan man regner, saa at hvem der blot regner efter hvad der hidtil er skeet paa Rigsdagen og hørt fra Folket, siden Januar 1852, maa jo finde det høist rimeligt, at den nærværende Rigsdag gjør de samme Indrømmelser som den forrige, og at den tredje Rigsdag, som skal slaae Hoved paa Sømmet, gjør ligedan og at Folket tier og samtykker, skøndt dermed alt Dansk vilde være bortgivet uden noget tænkeligt Vederlag, før Raven bliver hvid og Stenen svømmer ovenpaa; men naar man derimod, som jeg, regner efter den Danske Folke-Natur, som den har været fra Aarids Tid, og efter Danmarks Riges Krønike fra Kong Dan, der ved at jage Tyskerne ud af Sønder-Jylland gav Riget sine rette Grændser, da maa jeg finde det høist urimeligt, at et saa ædelt og fædernelandskjerligt Folk, som hidtil, naar det kom til Stykket, altid sagde: nu Skit med alt andet! vil Tyskerne igjen til at træde os paa Nakken, saa skal de dog skee en Ulykke, at dette samme Folk skulde nu paa sine gamle Dage være saa vanslægtet fra sig selv, at de godvillig gav dem i Tyskernes Vold og saite alt deres Haab til holsten-gottorpsk Broderskab og Barmhertighed. Jeg maa derimod kalde det høist-rimeligt, at naar det Danske Folk blot fem Minuter før Ulykken skeer kan faae sine Øine gnedet og seer, hvad det virkelig gælder om, og seer, hvor god og stor dog igrunden den Danske Sag er, og seer, at det Danske Navn, efter Tilintetgjørelsen af »Danmarks Rige« og dette Riges Grundlov, vilde være det tommeste Mundsveir under Solen; da vil det Danske Folk skriige saa høit et Nei, i al Evighed aldrig, at ingen Dansk Rigsdag kan eller tør sige Ja, og dertil vil jeg nu bidrage min Skiærv, ved saa jævnt og klart, som jeg formaar, at fremstille den »Danske Sag« i hele sin folkelige og menneskelige Godhed og Storhed, der maa være os den gyldigste Borgen for, at saasandt der er et guddommeligt Forsyn til, da kan den Danske Sag umuelig laves, med mindre

Den Danske Sag

vi selv, med mindre det Danske Folk selv, paa den allerurime-
ligste og unaturligste Maade opgiver og forraader den!

Jeg veed meget godt, at hvad jeg, ved at skrive et Stykke i
»Dannebrog« som kun læses meget lidt, kan bidrage til at op-
lyse det Danske Folk om den Danske Sag, det er saa forskræk-
kelig lidt, at man meget bedre kan forsvare at kalde det slet
ingen Ting, end at kalde det stort, men jo mindre det Gode er,
man kan gjøre, des mindre maa det dog undlades eller for-
sømmes, og naar man har Øine i Hovedet, da kan dog ogsaa
meget lidt gjøre, at man faaer dem op for hvad der er sole-
klart.

Sagen er nemlig den, at ingen Dansker har igrunder mind-
ste Tvivl om, at Tyskeren, og især den tyske Holsten-Got-
torper, naar man giver ham en Finger, tager hele Haanden,
saa at, vil man ikke i hans Kløer, maa man holde ham tre
Skridt fra Livet, og at naar man alligevel snakker om, at det
Tyske Forbunds Indflydelse paa en Fælles-Forfatning
for Danmark og Holsten vil neppe være betydelig, og at
naar kun Danmarks Rige har saa nogenlunde efter sit Folketal
Stemme i Fælles-Raadet, da vil der ikke være synderlig Fare
for Danskheden, om end Holsten-Gottorperne med de Konge-
valgtes Hjælp kan overstemme Danskerne ved ethvert Spøgs-
maal, da veed man igrunder ret godt, at man skuffer sig selv
og dysser sig selv i Søvn, for ikke at blive sig bevidst, at man
opgiver Folket og Fædernelandet, som man antager, kan
ikke reddes, om man end græd sine Øine ud for dem.

Kunde derfor kun den Følelse vækkes som falder ethvert
Folk meget naturlig, og er ingensteds sandere end i Danmark,
at vi med alle vore Lyder dog er meget for gode til at opsluges
af Holsten-Gottorp, paa det store grændseløse Tysklands Vegne,
saa det kan Vorherre umuelig nænne naar vi ikke selv i util-
givelig Feighed og dorsk Fortvivlelse gjør en Ulykke paa os
selv, da vil Synet for den truende Fare komme af sig selv.

II.

Vor store Ulykke er den, at det lille Danske Folk, som
meget godt føler, at den Danske Sag er baade først og sidst
deres egen Sag, de tænker sædvanlig, at den er blot deres
og slet ingen Andens Sag, og at den, som saadan, maa ansees